

ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА І МІЖНАРОДНА ОСВІТА – 2020:

глобалізований простір інновацій

МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ
науково-практичної
конференції
28 травня
2020 року

Київ 2020

Національна академія педагогічних наук України
Відділення загальної педагогіки та філософії освіти
Відділення загальної середньої освіти

Інститут педагогіки НАПН України
Відділ порівняльної педагогіки

Наукова-метадычная ўстанова
«Нацыянальны інстытут адукацыі»
Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Українська асоціація дослідників освіти

У партнерстві з відділом компаративістики
інформаційно-освітніх інновацій
Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України

**COMPARATIVE AND INTERNATIONAL EDUCATION – 2020:
GLOBALIZED SPACE OF INNOVATIONS**
Proceedings of the 4-th International Conference
28 May, 2020, Kyiv

**ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА І МІЖНАРОДНА
ОСВІТА – 2020: ГЛОБАЛІЗОВАНИЙ ПРОСТІР ІННОВАЦІЙ**
Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
28 травня 2020 року, м. Київ

**ПЕДАГАГІЧНАЯ КАМПАРАТЫВІСТЫКА І МІЖНАРОДНАЯ
АДУКАЦЫЯ – 2020: ГЛАБАЛІЗАВАНАЯ ПРАСТОРА ІНАВАЦЫЙ**
Матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі
28 мая 2020 года, г. Кіеў

Київ 2020

УДК 37.013.74(100+477):005.745(082)

*Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 6 від 22 червня 2020 року)*

Рецензенти: **Н. Бібік**, д.п.н., проф., дійсний член (академік) НАПН України, гол.н.с. відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України
О. Бородієнко, д.п.н., доц., член-кореспондент НАПН України, завідувачка лабораторії зарубіжних систем і навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020>

ISBN 978-966-97763-9-6

До збірника увійшли матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2020: глобалізований простір інновацій» (Київ, 28 травня 2020 р.), що присвячено актуальним проблемам освіти у компаративній перспективі, методологічним орієнтирам педагогічної компаративістики. Представлено актуальні матеріали щодо відповіді міжнародної спільноти на виклики COVID-19.

Для розробників освітньої політики, дослідників, управлінців, учителів, викладачів, здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук, студентів.

УДК 37.013.74(100+477):005.745(082)

*За зміст публікацій і достовірність результатів досліджень
відповідальність несуть автори*

*The views and opinions expressed in this Book of Proceedings
are solely those of the authors*

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Олег Топузов (голова) – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, Віце-президент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України

Світлана Сисоєва – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України

Олександр Ляшенко – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної середньої освіти НАПН України

Валянціна Гінчук – кандыдат педагагічных навук, дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі, Рэспубліка Беларусь

Олена Локшина – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувачка відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Олена Локшина – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувачка відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України (*голова*)

Оксана Шпарик – кандидат пед. наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України (*відповідальний редактор*)

Оксана Глушко – молодший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

Аліна Джурило – кандидат пед. наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

Світлана Кравченко – кандидат іст. наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

Ніна Нікольська – кандидат пед. наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

Марія Тименко – кандидат пед. наук, науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

*Конференцію організовано відділом порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України в рамках НДР
«Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї» (2018–2020)
(Державний реєстраційний номер 0118U003360)*

та

*відповідно до плану роботи НАПН України на 2020 р., затвердженого
Постановою Президії НАПН України від 16 грудня 2019 р., № 1–2/11–340*

Результати дослідження PISA-2018 дають можливість з'ясувати переваги й недоліки системи загальної середньої освіти України, порівняти її стан з освітніми системами інших країн, виявити динаміку результатів учнів і чинники, які впливають на успішність у навчанні, а також окреслити шляхи вдосконалення якості освіти в Україні й визначити напрями реформування національної школи, зокрема й у галузі читання.

Ключові слова: PISA, читацька грамотність, якість освіти.

Література

Natsional'nyy zvit za rezul'tatamy mizhnarodnoho doslidzhennya yakosti osvity PISA-2018. (2019) / kol. avt.: M. Mazorchuk (osn. avtor), T. Vakulenko, V. Tereshchenko, H. Bychko, K. Shumova, S. Rakov, V. Horokh ta in.; Ukrayins'kyi tsentr otsynuyvannya yakosti osvity. Kyiv: UTSOYAO, 2019. 439 s. Rezhym dostupu: http://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf. (in Ukrainian).

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-287-289>

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ИНТЕГРАЦИИ ЛИЦ С ОСОБЕННОСТЯМИ ПСИХОФИЗИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЗАРУБЕЖНОГО И ОТЕЧЕСТВЕННОГО ОПЫТОВ

**Ольга Хруль, к.пед.н., доц.,
Валентина Белевич, аспирантка**
Национальный институт образования
г. Минск, Республика Беларусь

Основной целью исследования является изучение организационно-содержательных аспектов образовательной интеграции лиц с особенностями психофизического развития на основе зарубежного и отечественного опытов.

Сегодня неотъемлемой формой организации образования рассматривается интеграция. Идея интеграции является частью философии открытого общества и отражает отношение общества к правам и возможностям детей с особенностями развития. Интеграция становится ведущим на-

правлением образовательной политики экономически развитых стран начиная с 70-х годов прошлого столетия.

В результате исследования выявлено, что впервые возможность и необходимость совместного обучения детей с особыми образовательными потребностями и обычных детей была законодательно закреплена в США, потом — в странах Скандинавии, других европейских государствах. В образовательных учреждениях инклюзивного типа Германии под индивидуальным образовательным маршрутом ребенка с особенностями развития понимают систему конкретных совместных действий администрации, основных педагогов, междисциплинарной команды специалистов сопровождения образовательного учреждения, родителей в процессе включения ребенка с особыми потребностями в образовательный процесс. В законодательстве разных стран отражаются, как правило, два ведущих положения: первое — ребенок с особенностями развития имеет право обучаться в обычной школе; второе — ему предоставляется все необходимое для удовлетворения особых образовательных потребностей.

Зарубежный опыт организации образовательного процесса в условиях интегрированного обучения строится на понимании того, что инклюзия — процесс развития предельно доступного образования для каждого в образовательных учреждениях общего типа, формирование процесса обучения с постановкой адекватных целей для всех учеников, обеспечение наибольшей поддержки каждого учащегося в направлении максимального раскрытия его потенциала. Гуманистическая парадигма инклюзивного образования предполагает в первую очередь не столько создание особых условий для образования лиц с особенностями психофизического развития (хотя аспект специального материально-обеспечения учебного процесса для детей с особыми потребностями присутствует), сколько представление им возможностей, наряду с нормально развивающимся учащимся, освоения учебного материала на индивидуально возможном и доступном уровне, по индивидуальной программе обучения.

На основании изученных материалов зарубежных источников можно сделать вывод, что при организации обучения в условиях интеграции учащимся предлагается усвоить содержание образования на уровне их индивидуальных возможностей в соответствии с индивидуальной образовательной программой. При этом могут использоваться как учебные

средства для обычных детей, так и специальные в зависимости от особенностей психофизического развития ребенка.

Отечественный опыт и результаты исследования показывают следующее. Учителя интегрированных классов строят образовательный процесс с использованием учебно-программной документации как для общеобразовательной школы, так и для специальных школ. Создание интегрированного учебно-программного обеспечения — единого для учащихся общеобразовательных учреждений и детей разных нозологических групп — теоретически и практически сложно выполнимо как по требованиям СанПиНов, так и по организационно-педагогическим причинам. Оптимальным, по результатам исследования, считается использование в процессе интегрированного обучения учебных пособий для общеобразовательных учреждений и разработка дополнительных учебных материалов (рабочих тетрадей, дидактических и учебно-наглядных пособий), методических рекомендаций к ним, специально подготовленных для учителя интегрированного класса, содержащих дидактически адаптированное содержание образования с учетом особенностей эмоциональной сферы, познавательных процессов учащихся каждой нозологической группы. Реализуется таким образом «принцип минимакса», при котором учащемуся, с одной стороны, представляется максимум содержания образования, которое гипотетически является для него избыточным (создаются условия для усвоения содержания образования в полном объеме), а с другой — дается право «взять» из предложенного содержания столько, сколько ребенок с особенностями психофизического развития может усвоить, т.е. создаются оптимальные возможности для реализации индивидуальных потребностей.

Ключевые слова: дети с особенностями психофизического развития, индивидуальные возможности и потребности, интегрированное обучение и воспитание, .

Литература

- Еленский, Н. Г. Модель учебно-методического обеспечения образовательного процесса в условиях интегрированного обучения детей с особенностями психофизического развития / Н. Г. Еленский, Т. Л. Лещинская, О. С. Хруль // *Веснік адукацыі*, 2013. — С. 13–18.
- Коноплева, А. Н. Интегрированное обучение детей с особенностями психофизического развития: Монография / А. Н. Коноплева, Т. Л. Лещинская. — Минск: НИО, 2003—232 с.

Наукове видання

**IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
І МІЖНАРОДНА ОСВІТА– 2020:
ГЛОБАЛІЗОВАНИЙ ПРОСТІР ІННОВАЦІЙ**

28 травня 2020 року, м. Київ

Збірник матеріалів конференції

Підписано до друку 23.06.2020 р. Формат 60x84 1/16
Гарнітура PT Sans. Друк офсетний. Папір офсетний
Ум. друк. арк. 25,81
Наклад 300 пр.

Видавництво «Авторитет» ФОП Курбанова Ю. В.
м. Біла Церква, Ярослава Мудрого 17, оф. 218
+38 098 998 1001
+38 093 998 1001
rvd.avtoritet@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК 5987 від 31.01.2018 р.